

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: ~~C9-12~~-430/22-15367/1

Podgorica, 17.06.2022. godine

MINISTARSTVO PRAVDE
-n/r rukovodioca, gospodina Marka Kovača-

Poštovani gospodine Kovaču,

Na osnovu Vašeg akta broj: 01-040/22-9079/1 od 06.06.2022. godine, kojim se traži mišljenje na *Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ovjeri potpisa, rukopisa i prepisa*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Predloženim izmjenama i dopunama Zakona o ovjeri potpisa, rukopisa i prepisa pristupilo se radi njegovog usaglašavanja sa Zakonom o elektronskom dokumentu i propisivanja elektronske ovjere potpisa, rukopisa i prepisa.

Uvidom u tekst akta i Izvještaj o analizi uticaja propisa konstatovano je da će izmjena Zakona pozitivno uticati na građane i privredu, na način što će biti omogućen elektronski način ovjeravanja dokumenata, koji je brži i efikasniji za elektronsku komunikaciju.

Imajući u vidu navedeno, na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Dostavljenim Predlogom omogućava se elektronski način ovjeravanja dokumenata koji je brži i efikasniji za elektronsku komunikaciju pravnih i fizičkih lica i institucija. Stvoreni su uslovi za unapređenje poslovnog ambijenta, razvoj elektronskih usluga, kao i efikasnije postupanje pravnih i fizičkih lica i nadležnih organa.

U Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa navedeno je da za implementaciju ovog propisa obezbijedena su finansijska sredstva u iznosu od 20.000,00 € u Budžetu Crne Gore, u okviru potrošačke jedinice Sudski savjet, na potprogramu Vođenje sudskih postupaka za sve sudove, na izdatku 4415 – Izdaci za opremu, u cilju nabavke elektronskih pečata i računarske opreme za sve osnovne sudove u Crnoj Gori.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija nema primjedbi na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ovjeri potpisa, rukopisa i prepisa.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROGJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

MINISTARSTVO PRAVDE, LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA

NAZIV PROPISA

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ovjeri potpisa, rukopisa i prepisa

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Donošenjem Zakona o elektronskom potpisu („Službeni list RCG”, br. 55/03 i 31/05) i („Službeni list CG”, br. 41/10) kao i Zakona o elektronskom dokumentu („Službeni list CG”, br. 5/08 i 40/11), započelo se sa procesom uspostavljanja pravnog okvira za razvoj elektronskog poslovanja u Crnoj Gori.

Nakon donošenja Zakona o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu („Službeni list CG”, br. 31/2017 i 72/2019), ukazala se potreba za izradom novog Zakona o elektronskom dokumentu, prije svega u dijelu koji se odnosi na kvalifikovane elektronske usluge povjerenja, kao što su kvalifikovani elektronski potpis, kvalifikovani elektronski pečat i drugo.

Izmjenama i dopunama Zakona o ovjeri potpisa, rukopisa i prepisa pristupilo se radi njegovog usaglašavanja sa Zakonom o elektronskom dokumentu i propisivanja elektronske ovjere potpisa, rukopisa i prepisa. Predlogom zakona omogućava se elektronski način ovjeravanja dokumenata koji je brži i efikasniji za elektronsku komunikaciju pravnih i fizičkih lica.

Vrijeme potrebno za ovjeru dokumenata.

Bez izmjene i dopuna propisa bila bi otežana primjena zakona, što bi usporilo komunikaciju u protoku dokumenata važnih za institucije i građane. Elektronsko poslovanje se ne bi razvijalo u smislu njegove masovnije i šire primjene. Digitalna ovjera potpisa, rukopisa i prepisa ne bi zaživjela u praksi.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Predloženim izmjenama i dopunama zakona omogućava se brža i sigurnija komunikacija između pravnih i fizičkih lica i institucija. Stvoreni su uslovi za unapređenje poslovnog ambijenta, razvoj elektronskih usluga, kao i efikasnije postupanje pravnih i fizičkih lica i nadležnih organa. Cilj je unapređenje poslovnog ambijenta i razvoj elektronskih usluga, što će rezultirati boljem i bržom uslugom za građane i pravne subjekte. Predloženim izmjenama i dopunama se propisuje da ovjera prepisa podrazumijeva potvrđivanje podudarnosti prepisa sa njegovim izvornikom u pisanom ili elektronskom obliku, odnosno ovjerenog prepisa u pisanom ili elektronskom obliku, kao i da izvornik, odnosno ovjereni prepis u elektronskom obliku mora ispunjavati uslove propisane zakonom kojim se uređuje oblast elektronskog dokumenta. Takođe, predlogom zakona se propisuje da se digitalna ovjera potpisa i rukopisa vrši stavljanjem kvalifikovanog elektronskog potpisa, odnosno pečata ovlašćenog službenog lica, odnosno notara na digitalizovani dokument koji sadrži ovjereni potpis odnosno rukopis sa potvrdom o

ovjeri. Da se digitalizacija dokumenta koji sadrži ovjereni potpis, odnosno rukopis sa potvrdom o ovjeri vrši u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronski dokument.

Zakon je usklađen sa Zakonom o elektronskom dokumentu.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Postojeća opcija nije prihvatljiva jer bi bila otežana primjena zakona bez elektronske ovjere potpisa, rukopisa i prepisa. Dakle elektronsko poslovanje ne bi se razvijalo u smislu veće primjene.

Takođe „status quo“ imala bi negativne implikacije na privredu i građane, jer bi bila onemogućena ušteda vremena. Postojanjem bilo koje neregularne opcije ne bi se mogli postići definisani ciljevi.

Imajući u vidu da je za postizanje utvrđenih ciljeva neophodan pravni osnov, Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava se opredijelilo za regulatornu intervenciju, kroz izmjene i dopune Zakona o ovjeri potpisa, rukopisa i prepisa. Dakle, jedina opcija za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema je regulatorna opcija, imajući u vidu da je cilj kojim se pruža elektronska ovjera potpisa, rukopisa i prepisa mjerljiv u odnosu na potrošnju papira, prevoznih sredstava, vremena i optimizaciji poslovnih procesa, zavisno od prirode posla koji se obavlja.

Obaveza donošenja ovog propisa proizilazi iz Programa rada Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava za IV kvartal.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Propisana rješenja u izmjenama i dopunama Zakona o ovjeri potpisa, rukopisa i prepisa pozitivno će uticati na građane i privredu, na način što će brže i efikasnije ovjeriti dokumenta uz neznatne dodatne troškove. Ovo iz razloga jer građani i privreda za ovjeru potpisa, rukopisa i prepisa već plaćaju taksu, shodno Zakonu o administrativnim lokalnim taksama, Zakonu o sudskim taksama i notarskoj tarifi.

Polazeći od činjenice da će se brže vršiti ovjera dokumenta, stvoreni su uslovi za digitalnu ovjeru potpisa, rukopisa i prepisa.

Digitalna ovjera potpisa, rukopisa i prepisa podrazumijeva stavljanje kvalifikovanog elektronskog potpisa, odnosno pečata ovlašćenog službenog lica, odnosno notara na digitalizovani dokument koji sadrži ovjereni potpis, odnosno rukopis sa potvrdom o ovjeri.

Digitalizacija dokumenta koji sadrži ovjereni potpis, rukopis i prepis sa potvrdom o ovjeri vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronski dokument, u prisustvu ovlašćenog lica, odnosno notara.

Naziv ovjerenog elektronskog dokumenta mora da sadrži naznaku da se radi o digitalno ovjerenom potpisu „DOP“, digitalno ovjerenom rukopisu „DOR“ i digitalno ovjerenom prepisu „DOPR“

Troškove ovjere potpisa, rukopisa i prepisa snosi lice na čiji se zahtjev vrši ovjera, a visina troškova utvrđuje se u visini naknade troškova u pisanom obliku uvećane za troškove digitalizacije, koji su već usklađeni sa tarifom kojom se uređuju naknade za rad i naknade troškova notara.

Tabelarni prikaz odlaska kod suda, organa lokalne uprave i notara

Odlazak kod notara, suda i organa lokalne uprave	Korišćenje papira za ovjeru dokumenata
<p>Postojeće stanje: prema važećem zakonu za odlazak kod notara, suda i organa lokalne uprave, bilo je potrebno 60 min.</p> <p>Novo stanje: po novom predlogu zakona potrebna je 0 minuta, ako se dokument za digitalnu ovjeru dostavlja elektronskim putem.</p>	<p>Postojeće stanje: prema važećem zakonu za potrošnju papira bilo je potrebno izojiti okvirno 15€.</p> <p>Novo stanje: po novom predlogu zakona nijesu potrebna novčana sredstva za korišćenje papira.</p>

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Za implementaciju ovog propisa obezbijedena su finansijska sredstva u 2022. godini, u iznosu od 20.000€ u Budžetu Crne Gore, u okviru potrošačke jedinice „Sudski savjet“, u okviru Aktivnosti – Vođenje sudskih postupaka - za sve sudove, na izdatku 4415 - Izdaci za opremu, u cilju nabavke elektronskih pečata i računarske opreme za sve osnovne sudove u Crnoj Gori.

Novčana sredstva koja će se ostvarivati primjenom ovog zakona predstavljaju prihod Budžeta CG. Obračun finansijskih izdataka koji će proizvesti ovaj zakon urađen je prema tržišnoj cijeni za izradu elektronskog pečata i tenderskoj cijeni za postavljanje, održavanje i zamjenu računarske opreme.

Prilikom obračuna finansijskih izdataka, nije bilo problema, a ni sugestija od Ministarstva finansija i socijalnog staranja. Nakon stupanja na snagu ovog propisa predviđena je izmjena Pravilnika o načinu ovjere potpisa, rukopisa i prepisa, kako bi se bliže propisao način digitalne ovjere dokumenata koji neće proizvesti troškove za Budžet Crne Gore.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, obrazložiti

U izradi ovog propisa nije bilo neophodno koristiti eksternu ekspertizu.

Nije bilo javne rasprave, jer je zakon je pripremljen po skraćenom postupku zbog usklađivanju postojećeg zakona sa Zakonom o elektronskom dokumentu.

Obavljene su konsultacije sa Notarskom komorom.

Predlozi Notarske komore da ovjeru potpisa, rukopisa i prepisa mogu vršiti i saradnici notara koji su završili pravni fakultet i položili pravosudni ispit, nijesu prihvaćeni iz razloga što te odredbe treba propisati Zakonom o notarima.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Nema potencijalnih prepreka za implementaciju ovog propisa.

Početkom primjene ovog propisa organizovaće se edukacije za službenike osnovnih sudova i organa lokalne uprave koji će vršiti digitalnu ovjeru potpisa, rukopisa i prepisa.

Glavni indikatori sa kojim će se mjeriti ispunjenje ciljeva ovog zakona je, da digitalne ovjere budu sve više zastupljenije i broj izvršenih digitalnih ovjera potpisa, rukopisa i prepisa.

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava je zaduženo za sprovođenje i primjenu ovog zakona.

Podgorica,
15.12.2021. godine

